

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

2:a årg.

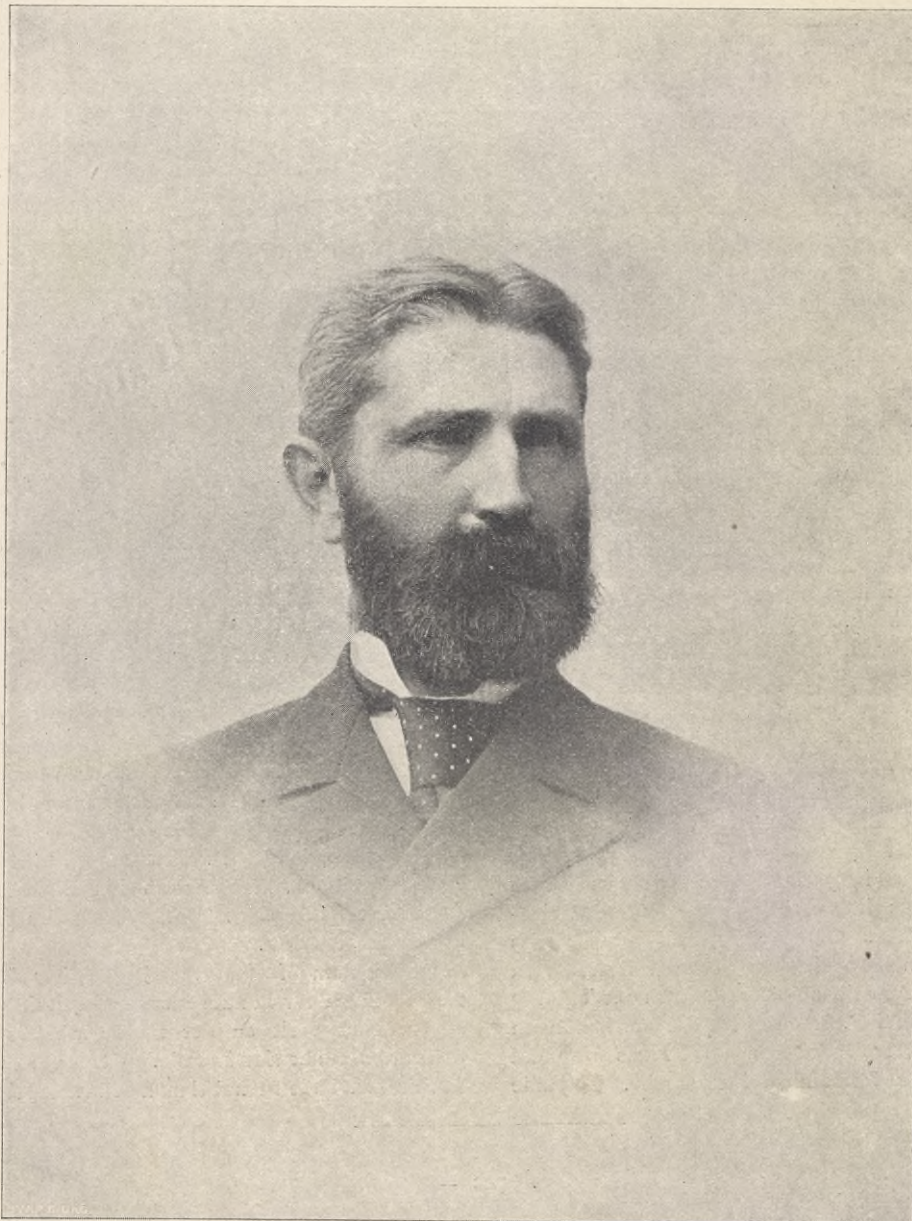
Den 11 Augusti 1901

N:r 46

Återgiftande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes

INNEHÅLL: *O'to Hack Roland Printzsköld* (med 1 porträtt). *Fredskongressen i Kristiania* (med 1 illustration). *Skytteförbundet i Stockholm* (med 1 illustration). *Fredrika Bremer* (med 1 porträtt). *•Ett nytt Näs* (med 1 illustration och 1 porträtt). *Från Bellmansdagen* (med 1 illustration). *En naturfilosofi* (med 1 porträtt). *Svenska Turistföreningens Cyclistsektions sommarmöte å Visingsö* (med 2 illustrationer). *En Philochoros uppvisning i Ronneby* (med 1 illustration). *Hans Forssell †* (med 1 porträtt). *Prinsarne Adalberts och Wilhelms möte på Sofiero* (med teckning). *Kristina Nilssons senaste porträtt*. *De kulturhistoriska skelen i Visby* (med 7 illustrationer). *Från kriget i Sydafrika* (med 1 illustration). *Ett ögonblick*. Öfversättning för HVAR 8 DAG. *Generalmajor Baden-Powell* (med 1 porträtt). *En Gustaf Wisa-staty af Zorn* (med 1 illustration). *Veckans porträttgalleri* (med 12 porträtt).

BONNIERS TRYCKERI AKTIEBOLAG. GÖTEBORG. 1901.

OTTO HACK ROLAND PRINTZSKÖLD.

OTTO HACK ROLAND PRINTZSKÖLD.

CHEFEN FÖR KONUNGENS HOFFÖRVALTNING.

Det finnes åtminstone två hofchager, som äro mycket kräfvande och fullständigt upptaga sin man. Den ena är den första hofmarskalkpost, som innefattar ledningen af det kungliga bostället, den andra är platsen som chef för hofförvaltningen eller, med andra ord, som hofvets högt betrodde ekonomiske styresman. Dennes verksamhet är helt naturligt icke inskränkt till, så att säga, endast slottsområdet. Från sin byrå i några rum i slottets nordöstra flygel står chefen för hofförvaltningen i liflig förbindelse med den yttre världen, hvori han också allt som oftast visar sig för att deltaga i några ekonomiska angelägenheter.

Den viktiga posten beklädes f. n. af en lika grundligt bildad som klarsynt och sympatisk person — det kan alla som kommit i beröring med *Otto Hack Roland Printzsköld* intyga. Hr P. har samma lugna, tillmötesgående uppträdande, när han leder förhandlingarne på t. ex. en stor bolagsstämma, som då han mottager någon fattig person, som anhåller om en kunglig allmosa.

P. föddes den 18 oktober 1846 i Kalmar. Fadern var kaptenlöjtnanten Karl Roland Printzsköld och modern Vilhelmina Fredrika Augusta Lembke, bördig från Graudenz i Preussen. P. blef 1863 student i Uppsala och aflade 1868 fil. kandidatexamen. Följande år promoverades han till fil. d.r. Han slog sig därefter på juridiken och aflade 1871 kansliexamen. Han blef nu e. o. kanslist i civildepartementet och utnämndes till tjänstgörande kammarjunkare. Under riksdagarne 1872—75 tjänstgjorde han som notarie i Första kammarens kansli och var 1874 såväl sekreterare hos komitén för frågan om kommerskollegii indragande som sekreterare hos den internationella statistiska kommissionen i Stockholm.

År 1875 var P. anställd i statistiska centralbyrån i och för utarbetande af den kommunala statistiken och var följande år, då han också utnämndes till kammarherre hos drottningen, sekreterare hos komitén för Sveriges deltagande i utställningen och kongressen i Brüssel. Han blef 1877 aktuarie i Statistiska centralbyrån och 1879 förste aktuarie därstädes. Året 1878 var han drottningen följaktig på hennes resa i Tyskland samt tjänstgjorde som sekreterare hos internationella penitentiärkongressen i Stockholm. Oktober 1878 till oktober 1879 ledsagade han kronprinsen på hans utländska resa och erhöll härvid tio olika ordnar och medaljer.

År 1880 blef P. handsekreterare hos konungen och följde 1881 drottningen på hennes resa till kronprinsparets förmäling i Carlsruhe. Följande

år blef den rastlöse mannen adjungerad ledamot i generalpoststyrelsen och utnämndes 1884 till byråchef därstädes, sedan han 1883 varit ledamot af arbetareförsäkringskomitén. Han beledsagade 1885 drottningen på hennes resa till Rumänien och Turkiet, åtföljde prins Eugen 1887 till Tyskland och Frankrike och blef s. å. kabinettskammarherre. År 1889 steg P. till den höga posten af landshöfding i Södermanlands län, hvarifrån han den 9 aug. 1894 erhöll nådigt afsked, då han utnämndes till chef för konungens hofförvaltning. P. var af k. m:t utsedd till fullmäktig att i Köpenhamn afsluta och under-teckna äktenskapskontraktet mellan härtigen af Vester-götland och prinsessan Ingeborg den 22 juni 1897 och var under jubileumshögtidigheterna i september t. f. öfverkammarherre hos drottningen. 1889—90 samt sedan 1896 har han varit ledamot af riddarhusdirektionen.

För öfrigt satt P. som ordförande i den af k. m:t utsedda teaterkomitén 1897 och blef s. å. andre ordförande i den af konungen utsedda komitén för jubileumsfondens användande, och har han i denna egenskap gjort sitt till för lungsotens bekämpande och tagit en verksam del i arbetet för uppförandet af lungsotssanatoriebyggnaderna. Hans klara, utredande förstånd, hans förmåga att på ett lugnt, men ändå raskt sätt bedrifva saker och ting ha här förvisso varit till utmärkt nytta. Och det är skäl att särskildt erinra sig denna sida af den outtröttlige mannens verksamhet, nu då det tredje sanatoriet i ordningen, Österåsens, står färdigt att mottaga de hjälpsökande. Erinras må äfven i detta sammanhang, att hofmarskalken Printzsköld som Sveriges ombud deltog i den nyligen i London afhållna stora internationella tuberkuloskongressen. Han är f. n. bland annat ordförande i styrelsen för k. teaterns aktiebolag och ordförande i styrelsen för Nora—Södermanlands järnväg.

P. har äfven haft lust och tid att från trycket utgifva åtskilligt, såsom »Grunddragen af tyska statsförfattningens historia mellan åren 1806—1867», »Svenskt handelsarkiv», »Berättelser om handel och sjöfart», »Försäkringsföreningens tidskrift» m. m.

År 1880 ingick P. äktenskap med hoffröken hos drottningen, friherrinnan Ida Ebba-Henrietta de Geer till Finspång. Bröllopet firades på Drottningholms lustslott.

Som man af ofvanstående hör, har den nuvarande chefen för konungens hofförvaltning i främsta rummet varit en det trägna arbetets man — och är det allt fortfarande. Värdig, försynt och fin, är han både en nobel man och en nobel hofman.

FREDSKONGRESSEN I KRISTIANIA.

Foto. Skarpmoen, Kristiania.

HVAR 2. DAG.

SVENSKA OMBUDET DR NILSSON HÅLLER FÖREDRAG.

Världsfred — ja, det ligger ju en stor och upphöjd tanke i detta ord. Tyvärr är den ständiga freden emellertid f. n. och med all säkerhet ännu i en oöferskådlig framtid en blott och bar utopi, ty så länge människorna och den jord de bebo sönderfalla i olika nationer och stater, hvilka ock alla sinsemellan äro olika både i kultur, vanor och intressen i öfrigt, skall det alltid gifvas tvisteämnen af sådan beskaft-

fenhet, att de ej kunna lösas på fredlig väg. Emellertid ha ju öfverallt bildats en mängd »fredsföreningar», som på olika sätt arbeta för den sak de gjort till sin. Den 27 juli sammanträdde i Kristiania cirka 100 representanter för de nordiska ländernas fredsföreningar och dryftade en mängd olika frågor om krig, fred och hvad därmed sammanhänger. Vår bild framställer svensken dr Nilsson hållande föredrag.

SKYTTEFÖRBUNDET I STOCKHOLM.

Amatörfoto. K. P. Paulander, Sthlm

1. = 1:STE PRISTAGARE. 2. = 2:DRE PRISTAGARE.

Den frivilliga skytterörelsen inom vårt land har under de senaste årtiondena tagit ett glädjande uppsving och har ju också en betydelse, på hvilken man nu senast under boerkriget, där en handfull härdiga, modiga och säkra skyttar så länge trotsat ett af världens mäktigaste folk, sett bevis.

Säker hand och säkert öga hade ock de medlemmar af

Stockholms skytteförbund, som den 28 juli firade sin 24 marhögstidsdag med prisskjutning å skarpskyttarnes bana vid Skuggan. Begge de första pristagarne sköto nämligen 49 points — ett synnerligen vackert resultat — hvarförutom utdelades ytterligare ett 20-tal pris och medaljer.

FREDRIKA BREMER.

Ett hundraårsminne tecknad för HVAR 8 DAG. I

Det är den 17 augusti jämnt hundra år sedan en af Sveriges största och märkligaste kvinnliga personligheter föddes, nämligen författarinnan *Fredrika Bremer*.

Fredrika Bremer

Efter en litografi.

Hennes böcker läsas numera väl icke i någon högre grad. Vår tid finner stilen och uttrycks-sättet föråldrade och kompositionen alltför uttänjd. Medan t. ex en August Blanchés kvicka, men bagatellartade småhistorier på grund af den lediga och spirituella form, hvari de äro framställda, sent eller aldrig tyckas skola falla i glömska hos den svenska allmänheten, äro Fredrika Bremers verk, som dock en gång voro världsberömda, numera till största delen redan förgätna. Och likväl lefva de långt mera och ha långt större betydelse för oss än många af de alster, som tidt och ofta gå ut i nya upplagor för att slukas af en okritisk publik. Ty innehållet och andan i Fredrika Bremers böcker, har trängt ut i lifvet och har där verkat befruktande allt från hennes egen tid och till våra dagar. Och den svenska förening som den 3 dec. 1884 bildades i Stockholm, och som vill verka för »en sund och lugn utveckling af arbetet för kvinnans höjande i sedligt och intellektuellt såväl som i socialt och ekonomiskt hänseende», tog sig med allt skäl namnet Fredrika Bremer-förbundet. Ty det är Fredrika Bremers höga och ädla tankar, som här gå igen, och som förbundet satt som sitt mål.

Fredrika Bremer var banbryterskan för kvinnoemancipationen i vårt land. Men man må därför icke föreställa sig henne som någon stridslysten djärf natur, som ville blåsa upp till storm, revo-

lutionera. Man ser också detta redan af hennes uttryckssätt och hennes ämnesval: hvad hon åsyftade var att åstadkomma rättvisa, frid och harmoni, och det var i hvardagsskildringen, i skildringen af hemlifvet, som hon framlade sina idéer. »Fredrika Bremer kan egentligen blott älska och tro», säger Hellen Lindgren träffande i en essay öfver henne. Men därför att hon älskade alla människor så högt — hon var som bekant, djupt religiös — och därför att hon trodde så djupt och innerligt på släktets framåtskridande, lyckades hon trots sin mildhet och blidhet åstadkomma så mycket

Om man vill se skillnaden mellan Fredrika Bremer och många af hennes efterföljerskor, hvilka tagit kvinnoemancipationen så att säga på entreprenad och ofta drivit den änla till osmaklighet, skall man främst minnas, att hvad Fredrika Bremer framför allt framhåller, och det hvarom hennes tankar och skildringar främst röra sig, är *hemmet*. Samme essayist, som vi nyss citerade, säger också med rätta om henne:

»Ingen har bättre än hon framställt hvad hemmet är för barnen, den säkra hamnen, värnet emot lifvets frestelser. Det svenska i hennes författarskap ligger framför allt i hennes tro på hemmets makt, i hennes på erfarenhet hvilande öfvertygelse om den underbara uppfostrande verkan af det gemensamhetens lif, som föres i ett svenskt hem. Härigenom gaf hon för hela den bildade världen ett godt, på samma gång som ett sant vittnesbörd om en af våra största nationella helgedomar, hemlifvet som en förädlade medelpunkt i vårt lif. Dess vänliga brasa, dess aftoncirklar, dess skämtsamma syskongnabb är något, som hennes pänna icke tröttnar att skildra. Också ligger väl obestridligen Fredrika Bremers största betydelse i den poesi, som breder sig öfver hennes hemlifstafvor, och hennes moraliska mission var i främsta rummet att predika hemmets evangelium.»

Det står ju i godt samband härmed, att Fredrika Bremer inträngde i de högsta lifsfrågorna genom gemenskapen med en man, rektorn i Kristianstad, den djupt bildade filosofen P. Böklin, med hvilken en lifslång vänskap förenade henne. Kvinnoemancipationens banbrytande förkämpe sympatiserade på det innerligaste med en man och lät sig upplysas af honom! . . .

* * *

Fredrika Bremer föddes i Tuorla gård, nära Åbo i Finland, samt kom redan vid tre års ålder med sina föräldrar öfver till Sverige. Hennes hem var dystert, och barnen höllos strängt afstängda från yttervärlden samt fingo genom läsning sin mesta kunskap om densamma. Men Fredrikas hjärna fylldes härigenom också af allehanda vilda idéer — och såsom fallet ofta är med begåfvade barn och ungdomar, hvilka vilja söka en afledning för allt detta, som stormar och rasar inom dem — började hon att skriva.

Fredrika Bremers djupt anlagda natur led svårt, af att hon i sin genskap af kvinna skulle vara i så hög grad afstängd från världen samt hindras från att verkligen lära känna den, och hon kämpade äfven vid denna tid med svåra religiösa tvifvel. Allt detta går igen i det år 1828 utsända första häftet af »Teckningar ur hvardagslifvet», som rönt lifligt bifall och föranledde henne att fortsätta med sitt skriftställarskap. Ett par år senare gjorde hon bekantskap med Böklin, genom hvilken hon lärde sig uppfatta religionen i sammanhang med kulturutvecklingen. Glädjen öfver att ha kommit till större klarhet märker man tyd-

ligt i hennes följande arbeten: »Presidentens döttrar», »Grannarna» m. fl.

Redan år 1848 utgaf Fredrika Bremer ett arbete, »Syskonlif», hvarest hon framkommer med en del af sina sociala idéer, men det var först 1856, som hon i romanen »Herta» framställde bestämda fordringar på sitt köns frihet och själfständighet. Så yrkar hon, att kvinnan skall bli myndig vid viss ålder, att hon skall ha rätt att inhämta kunskaper vid högre elementarläroverk och universitet samt kunna användas i vissa allmänna befattningar — allt saker, som nu förefalla oss helt naturliga, sedan de så småningom ingått i det allmänna medvetandet, men som då ansågos oerhörda.

Outtröttlig, som hon var, vetgirig, spörjande, ständigt sökande att lösa yttre och inre gåtor, företog Fredrika Bremer under sin händelserika lefnad flere långa resor. Hon besökte 1849 Amerika, och mycket af hvad hon där såg inspirerade henne säkerligen vid skrifvandet af »Herta». 1856 begaf hon sig ut på en ny resa, som räckte i fem år och omfattade Schweiz, Italien, Palestina och Grekland. Hon skildrar sina intryck därifrån i ett digert verk: »Lifvet i gamla världen». Under denna färd studerade hon särskildt religionen och de religiösa frågorna: hon gaf sig t. o. m. i samspråk med påfven i Rom och ville meddela honom undervisning, men han upplyste henne om — hvad som förvisso var sant — att hon var ett stort barn — ett stort, godt barn . . .

Men detta goda barn var dock en varmhjärtad kvinna och människovän, hvilken var outtröttlig i sin sträfvan, för hvad hon ansåg sant och rätt, och som äfven gjorde allt för att omsätta sina idéer i praktiska lifvet. Hon vill upprätta räddningshem åt vanvårdade barn, hon understödjer under kole-raåret 1853 de nödlidande, hon arbetar på brottslingars moraliska förbättring, lägger sig vinn om Tysta skolan i Stockholm, asylen för ålderstigna fruntimmer, seminariet för lärarinnor o. s. v.

Sommaren 1861 återvände Fredrika Bremer från sin stora resa till Stockholm, där hon bodde de följande fyra åren. 1865 flyttade hon till barn-doms hemmet Årsta, alltjämt upptagen af nya planer, bl. a. att begifva sig till Ryssland, men redan samma år den 31 december afled hon och begrofs på Österhanninge kyrkogård.

* * *

Fredrika Bremer var, som sagdt, i mångt och mycket ett stort, godt barn, som ville allas väl, hon var en hjärtevarm och ädel människovän som få, och hon verkade nästan spontant utgående från sin lifliga, impulsiva natur. Men denna barnsliga naivitet, som ofta utmärker henne, denna hennes mildhet och blidhet voro hos henne förenade med verklig genialitet och den äkta, djupa genialitetens siarblick, som kommit hennes idéer att öfverleva både henne själf och hennes verk och — hvad mera är — att realiseras.

»ETT NYTT NÄS».

DIR. RÖSJÖ.

Foto. Lindheborg, Jönköping.

KURSEN FÖR FOLKSKOLLÄRARE VID HAGABERGS LANDTBROKSSKOLA.

Under rubriken »Ett frikostigt anbud» gick för en tid sedan genom prässen en notis, meddelande att direktören för Hagabergs landtbruksskola utanför Jönköping, hr P. Jönson-Rösjö, inbjudit intresserade folkskollärare till en frikurs i landtbruk. Han vill på detta sätt genom folkskolan och dess lärare verka för jordbrukets uppräckning och för väckande af kärlek till modernärningen, från hvilken befolkningen nu i stora skaror flyr till städerna och till Amerika. Denna frikurs gick också af stapeln under tredje veckan i juli, och deltagare voro ett tjugutal lärare och lärarinnor. Samtliga kursdeltagare

åtnjöto med största intresse direktör Rösjö's utmärkta undervisning om sättet för det svenska småbrukets höjande. Hvad som i den vägen kan göras, ådagalade han genom att visa på »Husmansbrugene» i Danmark, som på några år ryckt upp till en nationalekonomisk faktor af största betydelse.

Vår bild visar i bakgrunden Hagabergs ståtliga och vackert belägna landtbruksskola, samt där framför kursdeltagarna. Den reslige mannen under den lutande björken är direktör Jönson-Rösjö.

FRÅN BELLMANSDAGEN.

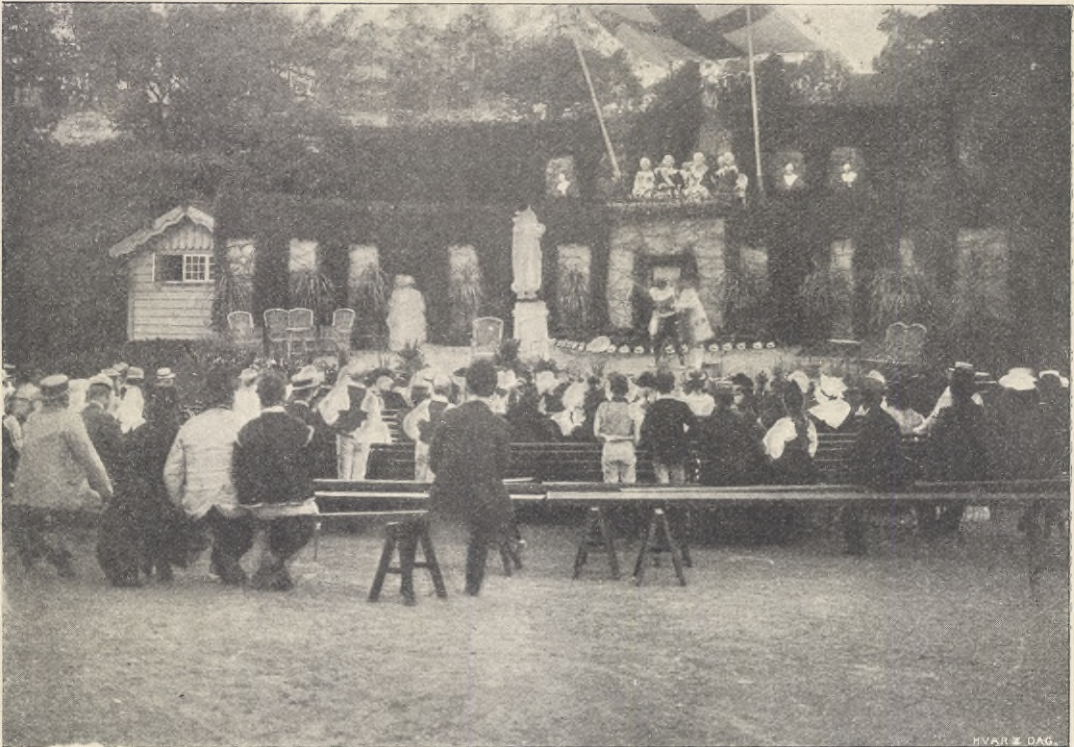

Foto. Lindahls fot.-aff., Sthlm.

BELLMANSFÄSTEN PÅ SKANSEN: den gustavianska sommar-teatern.

Sedan gammalt firas Bellmansdagen, den 26 juli — den dag, då skaldens byst aftäcktes å Djurgården — som en stor folkfäst i Stockholm.

Par Bricoles sängkör tågar då ut till bysten vid Bellmansro och afsjunger där i kvällstuden några af Bellmans mest populära sänger i närvaro af en publik, som kan räknas i många tusental. Senare på aftonen har Par Bricole stor fäst å Haselbacken, hvarvid den ena Bellmanssången efter den andra ljuder från öfre verandan.

Det har förut om åren varit brukligt att äfven Tivoli drog försorg om en del af folkmuntrationen å Bellmansdagen, men då som bekant, största delen af Tivoliområdet införlifvats med Skansen, hade denna nu öfvertagit Tivolis värf.

Från Bredablick utgick ett gladt och trefligt Bellmanståg med kända figurer i gamla karosser, som for Skansen rundt ett par gånger och sedan

drog ned till Solliden — det forna Tivoli — där sommar-teatern, som vi nyligen presenterade för våra läsare, är belägen.

Denna var omdanad efter mönster från en gammal friluftsteater vid slottet i Versailles och tedde sig sålunda gustavianskt stilenlig. Själve tjusarkonungen med sin drottning och svit bevisade representationen, hvilken började med en gratiös menuett. Härpå uppfördes en pantomim med Pierrot och Arlequin, Cassandre och Colombine. Ivar Arpi, sommar-teaterns allt i allo, var äfven *spiritus rector* för anordnandet af denna pantomim, hvare han själf utförde en hufvudroll.

Slutligen visade sig Bellman själf och sjöng några af sina sänger, hvilka emellertid ledo af en smula rampfeber, hvarmed publiken dock välvilligt öfversåg på denna den store skaldens högtidsdag.

Amatörfoto. Hallberg, Venersborg.

EN »NATURFILOSOF».

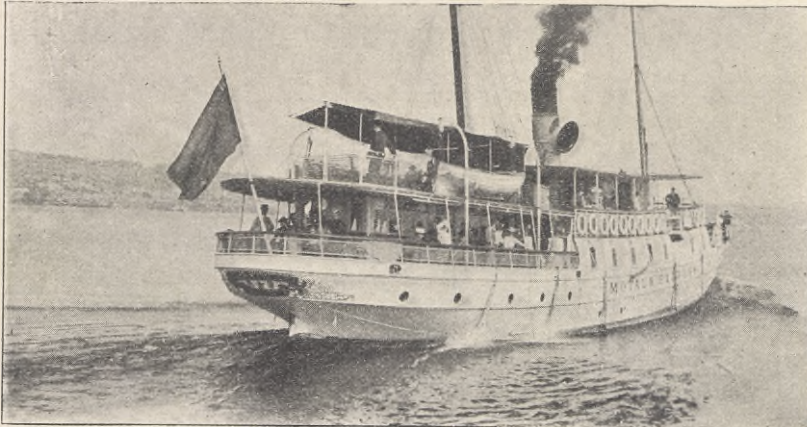
Vid den skogsbrand, som d. 24 och 25 juli härjade en del staden Vänersborg tillhörig skog, nedbrann äfven en jordkoja, som ägdes af en gammal originell gubbe, vid namn Molytor. Den gamle, som är ett slags naturfilosof, trifves ej, om han ej får bo i jordkoja. Flera försök, som gjorts att »civilisera» honom, ha misslyckats. Så byggde t. ex. grannarne en gång både stuga och ladugård åt honom, men han bodde kvar i sin jordkula och högg efterhand ned huset och ladugården till bränsle i sin jordkoja. På vår bild ser man honom i helgdagsdräkt sittande på sängkanten, ty en säng har han, och den af eget fabrikat.

SVENSKA TURISTFÖRENINGENS CYCLISTSEKTIONS SOMMARMÖTE

Å VISINGSÖ.

Amatörfotografier HVAR 8 DAG af A. Ljunggren.

Efter en animerad middag skedde återfärden till Jönköping kl. 1/9, under hvilken den angenämaste stämning rådde och supé intogs å ångaren.

Hela det talrikt besökta mötet, hvilket åtskildes påföljande e. m., var synnerligen lyckadt och stämningen hela tiden den mest kordiala: också önskade alla vid afskedet hvarandra ett *au revoir* vid Grånärde nästa år!

Våra bilder visa öfverfarten vid »Motala Ström» samt en grupp af några mötesdeltagare.

Svenska Turistföreningens cyclistsektion, som upptagit Svenska Hjulförbundets tradition att årligen sammanträffa till cyclistmöte, hade den 28-30 Juli anordnat ett talrikt besökt möte å Visingsö och i Jönköping. Deltagarna samlades i Jönköping söndagen den 28 juli, besågo staden och gjorde utfärder till de natur-sköna omgifningarna.

Måndagen den 29 Juli afreste samtliga mötesdeltagarna till Visingsö, där man vid framkomsten genast gjorde en rundtur dels på cykel och dels på de, för Visingsö så karaktäristiska »remmarlagen». Därpå hölls årsmöte i det fria omedelbart intill den vördnadsbjudande borggruinen. Mötet, som leddes af ingenjör G. v. Sjögebaden från Stockholm, beslöt att nästa sommarmöte skall hållas i Dalarne vid Grånärde strax intill Ludvika.

EN PHILOCHOROS UPPVISNING I RONNEBY.

Foto. Erenius, Karlshamn.

Det är ju gifvet, att de, som omfattat »Philochoros» idéer: att söka bevara och sprida kännedomen om våra gamla nationella dansar och låtar, med särskild pietet och vördnad skola minnas en man sådan som Artur Hazelius. För att med en skärf bidraga till Hazelii minne å Skansen afhöll nyligen folkdansföreningarna »Värend's Gille» från Vexjö samt »Lekstugorna» från Karlshamn, Kristianstad och Karlskrona en lyckad uppvisning i Ronneby inför fullsatt salong och lifligaste bifall: ett exempel, som vi hoppas måtte finna efterföljd litet nvarstades.

HANS FORSSELL †.

Den mannen blev icke, trots sin glänsande, genialiska begåfning, trots sina öfverlägsna kunskaper och trots det, att han redan vid unga år steg till maktens tinnar — han blev icke, allt detta till trots, hvad han kunde och borde ha blifvit. Så lyder nu vid bären det allmänna omdömet om Hans Forssell, och nekas kan icke att denne geniale man med de många lysande förutsättningarna, hvilken efter fem års ministertid vid 37 års ålder drager sig tillbaka från det offentliga lifvet för att sedermera nästan uteslutande spela en kritiskt-negativ politisk roll, ställd nästan alldeles utanför utvecklingen, i sitt lifsöde har något melankoliskt, nästan tragiskt, och något sådant fanns också på sistone, åtminstone för den, som såg något djupare, i Hans Forssells person och väsen.

Hade Hans Forssell lefvat i ett stort land under stora förhållanden, hade han otvifvelaktigt, huru tider och partier än skiftat, alltid kommit att intaga en ledareställning — i spetsen för det maktägande partiet eller för oppositionen i riksdagen. Men i ett litet land, där en verkligt stor begåfning så lätt uppväcker afundsjuka och motstånd, där man, så att säga, kommer den yttre personen alltför mycket inpå lifvet och fäster sig vid dennes icke sällan tillbakastötande egendomligheter, där de mindre begåfningarna ha så lätt att bilda en kompakt majoritet — i ett litet land har en sådan person som Forssell dubbelt svårt att göra sig gällande. Man tyckes nästan ha

en glädje af att nedtrycka honom och inskränka hans verksamhetsområde, ehuru väl Forssell hvad yttre utmärkelser angrå rikligen soulagerades.

Hans Forssell var, har det likaledes allmänt sagts, en mera kritiskt än produktivt anlagd natur. Redan hans yttre uppträdande, hållningen, den skarpa blicken bakom pince-nezen, draget kring munnen, gjorde intryck af ett visst högdraget affärdande, af obarmhärtig kritik. Man tyckte i allmänhet, att »Forssell såg försmädlig ut».

Denna kanske öfvervägande kritiska natur åstadkom emellertid — hvilket man icke får glömma — på det finansiella området liksom på det literära en hel del saker, som alldeles icke kunna kallas enbart negativa. Att Forssells arbete i riksdagen liksom i dagspressen — han har som bekant, varit flitigt medarbetare i »Stockholms Dagblad» — så ofta var af kritisk innebörd berodde nog äfven härför, att de idéer, som han hyllade, icke voro de förhärskande, hvarför han icke hade annat att göra än att gå till strid mot motpartiets. Men härtill kom, att Forssell mera var en teoriernas än praktikers man. Skicklig historiker och nationalekonom, utmärkt talare — hans vältalighet var af det klassiska slaget, imponerande men icke värmande — en ovanligt stark logiker, stod Forssell dock en smula utanför det praktiska lifvet med alla dess kraf-

F. var född i Gäfle 1843, blev student vid 16 års ålder samt filosofie doktor och docent i historia vid Uppsala universitet 1866. Emellertid drogs han mycket snart från universitetet, tjänstgjorde i olika riksdagsutskott, var sekreterare i myntkommittéen 1869—70 samt vid myntkonferensen mellan Sverige, Norge och Danmark 1872. Dessutom utvecklade han vid samma tid en omfattande och högt skattad författarverksamhet, hvaribland främst torde böra nämnas hans »Sveriges inre historia från Gustaf den förste». Dessutom utgaf han under flere år det periodiska arbetet, som är mest känt under titeln Svensk Tidskrift, samt redigerade »Läsning för folket», »Land och folk» och »Ur folkens häfder».

År 1873 blev han verkställande direktör i Centraltryckeriets aktiebolag och 1874 sekreterare i riksbanken, men fick snart lämna denna anställning, ty 1875 anmodades han blott 32 år gammal af De Geer att i dennes andra ministär öfvertaga finansportföljen, hvilket på sin tid väckte ett oerhördt uppseende.

De Geer skrifver själf härom i sina minnen: »Svårast var att få en finansminister. Jag ville helst haft Olof Wijk, men han befanns omöjlig. Äfven andra försök voro förgäfves. Slutligen fäste jag mig vid Hans Forssell, som då var en helt ung man och endast sekreterare i riksbanken, men en talangfull och kunnig författare, som väckt allmän uppmärksamhet och hvars åsikter öfverensstämde med mina, bl. a. om 'kom-

promissen'. — Kungen delade min uppfattning och gillade slutligen äfven mitt äfventyrliga förslag om Forssell. Själf blev Forssell något förbluffad, då jag till honom framställde anbudet. Men det fattades honom icke mod, och han antog det efter en dags betänketid».

År 1880 öfvergick han som finansminister till den Posseska ministären, men utträdde före samma års slut och blev kort därefter president i kammarkollegium. Vid allmänna myntkonferensen i Paris 1881 och i Bryssel 1892 var han Sveriges ombud.

Forssell innehade naturligtvis en mängd förtroendeposter och utmärkelser. Under aderton år, 1880—97 var han ledamot af riksdagens Första kammare för Gäfleborgs län, och hans anföranden i denna kammare utmärkte sig för glänsande form och logisk skärpa. Han var en omutlig frihandlare, som icke ville veta af några jämkningar.

Han var alltför oböjlig för att i våra dagar kunna bli en framgångsrik svensk politiker, hans personlighet var alltför viljekraftig och stark för att kunna böja sig under andra; och då förhållandena ej tilläto honom att bli den förste, gick han sin väg från det politiska lifvet, beundrad som få af dem, som förstätt och uppfattat honom, hatad som få af dem, hvilka råkat i konflikt med hans skarpa, alla svagheter skoningslöst blottande, genialiska personlighet.

HANS FORSSELL.

PRINSARNE ADALBERTS OCH WILHELMS MÖTE PÅ SOFIERO.

(Specialteckning för HVAR 8 DAG.)

De båda besläktade prinsarne Wilhelm af Sverige och Adalbert af Preussen — käjsar Wilhelms tredje son — hvilka båda ägnat sig åt sjömansyrket, sammanträffade nyligen i Helsingborg dit de kommit med sina respektive skolfartyg »Freja» och »Charlotte». Härifrån begåfvo sig de båda furstesönerna till Sofiero, därifrån vår tecknare fått tillfälle taga denna lyckade grupp af dem.

Foto. Car Lindquist, Wexjö.

KRISTINA NILSSONS SENASTE PORTRÄTT.

Vi återgåfvo nyligen ett par amatörfotografier, visande den celebra divans ankomst till Ronneby, och äro vi nu i tillfälle att presentera den allra senaste bilden af henne, hvilken ännu icke reproducerats. Fru grefvinnan ser ju synnerligen frisk och duktig ut, och tyckes sålunda brunnssejouren och den friska hemlandsluften ha bekommit henne i allo väl: hon är ju som synes midt uppe i det intressanta krocketpartiet!

DE KULTURHISTORISKA SPELEN I VISBY.

»SANCTA MARIA» AF ZACHARIAS TOPELIUS.

Korrespondens med fotografier för HVAR 8 DAG.

S: T NICOLAUS RUIN I VISBY, DÄR DE KULTURHISTORISKA SPELEN UTFÖRDES.

Visby är sig ej likt. Det har bytt ut sin enkla, trefna hvardaglighet mot en allt och alla smittande fäststämning: hamnen är full af flaggprydda ångbåtar och vackra lustjakter; strandpromenaden, som i vanliga fall erbjuder den ena stilla idyllen bredvid den andra: kaffedrickande damer, badgäster, njutande sitt dolce far niente, smättingar, hvilka tumla om i lek bland strandens stenar — gör nu snarare intryck af att vara hufvudpromenaden på någon större, »modärn» badort.

Det stora erkännande, som ägnats denna första representation af de kulturhistoriska spelen, var den äfven värd, så ypperligt har herr Hamrin lyckats i sitt vackra och mycket maktpåliggande värf.

I S:t Nicolauskyrkans kor — ruinen fylles för öfrigt af en väldig läktare — är uppförd en rymlig scen, hvilken till fond har kyrkans höga spetsbågsfönster och några i själfva ruinen växande träd.

Ridån ger oss en af Grabow illusoriskt målad bild af Gauthems kyrkas altarskåp.

Redan långt i förväg voro alla biljetter till första föreställningen slutsålda. Denna måste därför genast på eftermiddagen återupprepas för de många turister, hvilka icke lyckats få biljetter till den första.

Det var en lifligt intresserad skara, som klockan half två i spänd väntan befann sig däruppe på läktaren.

Ruinens härliga, brutna hvalf, den trolska dagern, allt stämde sinnet till andakt och frid.

*„Jag lyfter mina händer upp till Guds berg och hus,
Från dem han hjälpen sänder och skickar ut sitt ljus...“*

Det var den nyantagna, rytmiska, oändligt anslående melodien till psalmen 33, hvilken ljud emot oss klart och rent.

Härefter framträdde herr Hamrin, spelens förtjänstfulle ledare, och framsade med lätt vibrerande stämma Daniel Fallströms stämmingsfulla prolog.

Ofta förr har Daniel Fallströms diktkonst skänkt oss sanna njutningar, men förvisso har dock denna gång hans kärlek till allt skönt, till denna tjugande stad, dess natur och den vackra, patriotiska tanke, som frammanat det verk, som här utförts, alldeles särskildt inspirerat honom vid författandet af denna dikt.

Skalden ber en lyssnande skara för en stund här frigöra sig från sitt sekels rastlösa ängslan och orostämning, dess kraf på lyx och njutningar, hvilka dock ej kunna söfva oro, skänka lycka.

Han säger:

*"Här, här fins den platsen. Haf-
vets böljor slå
I sakta sång mot strandens hvita
hällar,
Och du kan se i ljumma som-
markvallar,
Hur solen tinar längst vid
västerns rand,
Ditt drömda slott med rutorna
i brand."*

Så viker ridåns gyl-
lene altarpunkt åt sidan,
och spelet tar sin början.

Den gamle, hvithåriga
kämpen Garm står spå-
jande vid stranden af ett
för åskådarna osynligt haf,
hvilket han blott tyckes
kunna urskilja i töcken
och dimma. Spåjande står

lekens underverk, hvilket
kufvat Vieras hjärta och
hans stolta sinne, får till-
låtelse att öfver hela landet
predika Hvite Kristis läror.

Enkelt och samspelt,
utan falska skådespelare-
pretentioner, utförde de
uppträdande — idel ama-
törer — sitt värf. Utom-
ordentligt stämningsfulla
voro grupperingar, dagrar
och körer, och man må
i sanning beundra den säkra
så att säga divinationsför-
måga, med hvilken herr
Hamrin vetat att välja
just de rätta, fina nyan-
sorna för dräkter, dekora-
tioner och vapen.

FRAN DE KULTURHISTORISKA SPELEN I VISBY: Några innehafvare af hufvudrollerna.

den gamle på den finska hednakusten i hopp att
urskilja de skepp, hvilka hans höfvidsman, Ramund
korsfararen, väntar hem från härnad med segerbud-
skap och folk. Ramund själf är sysselsatt att bygga
en kristen kyrka på den eröfrade stranden...

Det skulle ju bli för vidlyftigt att här i detalj
följa spelets gång: det må vara nog sagdt, att de
spelande alla gjorde sitt bästa och att de, i synner-
het om man betänker, att de uteslutande utgjordes
af amatörer, gäfvö en genomgående pietetsfull och
vacker tolkning af Topelii »Sancta Maria».

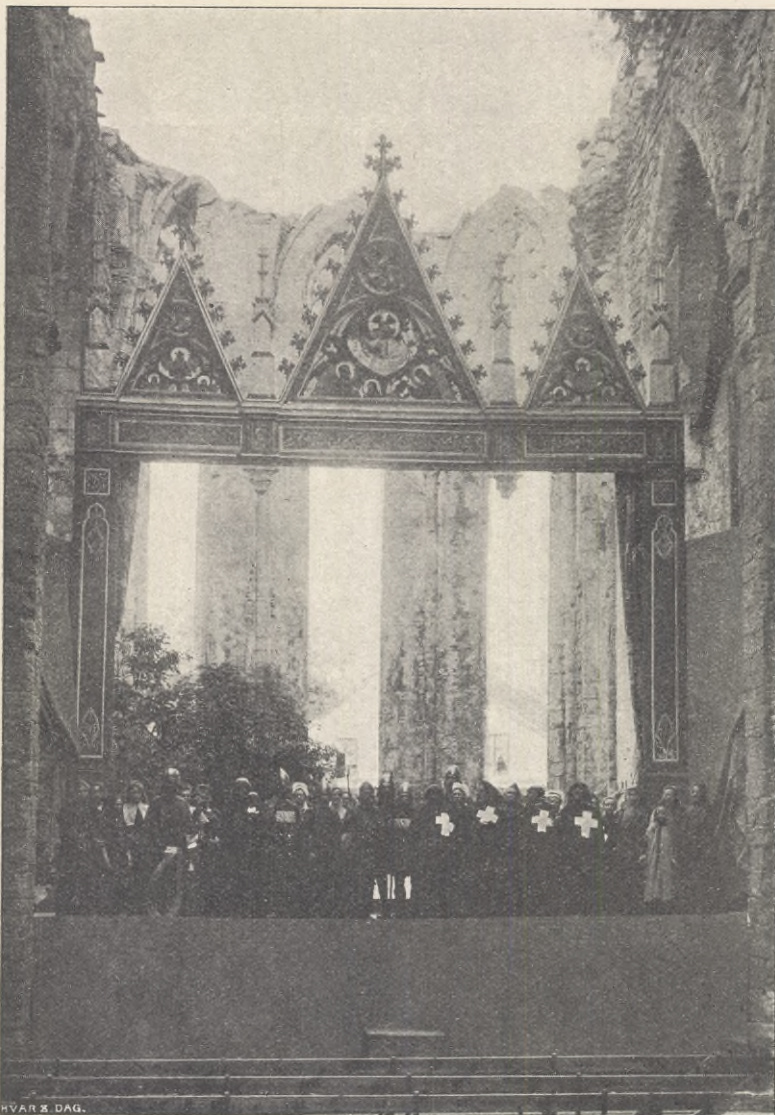
Detta spel ger oss en naiv tidsbild från de
svenska korstågens till Finland dagar. Legendan
förtäljer, huru korsfararne, slagne i grund af den
mäktige hednakonungen Vieras, dock segra genom
den kristna lärans kärleksmakt, och då de slutligen
afsegla från Suomis land, kvarlämna de där Sigrun,
Ramunds unga, sköna dotter såsom Vieras maka.
Den kyrka de börjat resa, fullbordas af Vieras, och
den fromme Angilbertus, hvilken genom bön till
Gud och den heliga jungfrun åstadkommit det kär-

Det skulle ju kräfva mycket vanare aktörer
för att i Nikolai väldiga, öppna ruin tillfredsställa
det på en teater fullt berättigade krafvet att från
alla platser kunna höra hvarje replik. Nikolai ruin
är emellertid ingen teater och de spelande äro inga
— skola håller icke vara — några vana aktörer.

Vidare tyckte måhända någon, att köerna
ibland klingade något tunna och tvekande. Om
så var, dess bättre för illusionen!

Det synes mig för öfrigt, som om hvarje kri-
tik måste förstummas inför detta verk, som, ehuru
hastigt planerat och utfördt nästan i en handvänd-
ning, det oaktadt, verkar så fullödigt och, i all
sin enkelhet, så sant uppfattadt. Det har äfven så
talande från första ögonblicket sagt oss, hvad det
velat gifva: en naiv och med ädel anspråklöshet
skildrad medeltidsbild. Det har i sin vackra prolog
bedt oss om blott en enda sak — att här under
ruinens svala, mystiska hvalf för en kort stund af-
lägga all flärd, all oro för att, enkla som barn,
fromma som Sancta Marias korsfarare i andakt

FRAN DE KULTURHISTORISKA SPELEN I VISBY: En scen ur Sancta Maria.

lyssna till legendens ord och hymnernas toner. Den stämmingsfulla musiken är komponerad af Andreas Hallén, och på ett ställe är inflikad en af de gamla gregorianska melodierna, som samlats af Byström; inöfningen af körerna har verkställt af direktör Lindqvist, organist i Visby domkyrka.

Solosången, den vackra, äfvenledes af Andreas Hallén skrifna visan i folkton, som utgör en del af tärnan Atlas parti, utfördes på ett helt enkelt förtjusande sätt af en ung dam, hvars namn liksom alla de andras förtiges; det heter dock, att hon inom kort skall träda ur amatörernas led för att debutera vid operan.

Förutom Vieras, Ramund, Sigrun och Garm må bland legendens talrika personer nämnas lappflickan Turja, hvilken genom sitt utmärkta spel insatte en ton af barbarisk vildhet i sina scener, då däremot Angilbertus, den fromme munken, personifierade den kristna kärleken.

Såväl beträffande apparation som uppträdande, verkade de spelande odeladt sympatiskt och denna första föreställning måste anses ha varit en oomtvistlig succès. För denna är man naturligtvis skyldig ett varmt tack till alla dem, hvilka offrat tid, pengar, krafter och entusiasm på detta patriotiska företag och främst då till hr Hamrin, som med aldrig svikande intresse gått i spetsen för det hela.

Det är att hoppas, att detta första försök, som lyckats så väl, ehuru det måhända var en smula blygt och stapplande — måtte så småningom följäs af än vackrare, allt fullödigare prestationer.

Måhända kunde här skapas ett svenskt »Oberammergau», som kunde bli af ingripande nationell betydelse för hela vårt land.

G—e Rtz.

FRÅN KRIGET I SYDAFRIKA.

ERÖFRANDET AF DE WETS TRÄNG VID REITZ DEN 6 JUNI.

En af de seneste stora etapperna under boerkriget var den 6 juni, då De Wets träng eröfrades af engelsmännen. Striden var ytterst skarp, och boerna, som kämpade med förtviflans mod, lyckades en gång återtaga vagnlägret från engelsmännen. Dessa erhöilo emellertid förstärkning och stannade efter en ny kamp som segrare på platsen.

ETT ÖGONBLICK.

Af *Wladimir Korolenko.*

Öfversättning för HVAR 8 DAG.

I.

»Det blir oväder, kamrat!»

»Ja, korpral, det blir ett svårt oväder. Jag känner till den här östanvinden. Det kommer att bli mycket oroligt på hafvet denna natt.»

»Må den helige Josef skydda våra sjömän! Fiskarne kunna ännu i rättan tid bringa sig i säkerhet.»

»Men, se dit! Jag tyckte mig se ett segel därborta!»

»Nej, det var en fågel som flög förbi. Du kan skydda dig för vinden här bakom krönet på muren. Adjö! Aflösningen kommer om två timmar.»

Korpralen gick. Skiltvakten stannade på muren af det lilla fortet, som var omgifvet af svallande vågor.

Stormen nalkades verkligen. Solen höll på att gå ned. Vinden blef starkare. Den ena sidan af himmelen glödde i purpur, och under det flammor härifrån slog upp öfver hela firmamentet, var hela hafvet djupblått. Här och där genomskars den mörka ytan af hvita vågkammar, och det såg ut, som om hafvets hemlighetsfulla djup, blekt af återhållet raseri, sökte blicka upp i världen, bådande undergång och olycka.

På himlen blef det också snart oroligt. De i långa streck utdragna molnen flögo från öster till vester samt glödgades där, som om de af vinden slungats in i en jätteugn . . .

Nu uppdök där på de mörka vågorna ett segel, som liknade vingarne på en förskrämd fågel; en fiskare, som försummat att i rätt tid söka land, innan ovädet bröt löst, och som icke kunde hoppas nå den aflägsna stranden, styrde sin båt mot fortet. Kvällen bröt in samt inhöljde hela omgifningen i mörker, dimma och yrande skum. Hafvet häfde sig tungt och våldsamt; vågorna vältrade sig den ena efter den andra mot den lysande horisonten.

Än försvann seglet, än blef det åter synligt. Båten lofvade, kämpande med vågorna samt närmade sig långsamt ön. Soldaten, som stod på vakt däruppe, följde deltagande den lilla farkostens strid, och det tycktes honom, som om natt och haf slagit sig tillhops för att förintä den lilla farkosten.

På fortets murar syntes nu ett ljus, därpå ett annat, ett tredje . . . Fiskaren såg icke längre sitt fartyg, han såg blott dessa fredligt skimrande gnistor i det brusande hafvets mörka oändlighet . . .

II.

»Halt! Wer da?»

Soldaten anropade den annalkande båten, och lade an med geväret.

Men hafvet var förfärligare än denna hotelse. Fiskaren kunde icke lämna styret, ty vågorna skulle då ha slungat båten mot klipporna. Och så sköto de spanska flintläsgevären ej håller så säkert . . . Båten afvaktade försiktigt bränningen, lade tvärt om samt lät seglet falla. Bränningen dref båten framåt, och snart skrapade kölen mot den lilla bukstens kiselstenar.

»Wer da!» ropade åter soldaten, som full af medlidande följt båtens farliga rörelser.

»En broder!» svarade fiskaren. »I den helige Josefs namn öppna! Du ser ju, hvilket väder som nalkas!»

»Vänta, korpralen kommer strax!»

På murarne rörde sig flera skuggor, därpå

öppnades en tung dörr, en lyktas sken lyste upp ingången, och efter ett kort samtal släppte spaniorerna in fiskaren.

Den tunga dörren föll åter tillbaka, som om fortet velat skydda sig för hafvets minnen; och nu kom en häftig vindstöt med den första stora vågen, bred som hafvet själft, skummande i en fosforescerande glans.

I hörntornet skimrade ännu ett osäkert ljus, och båten, som fastgjorts i bukten krängde och slet vid hvarje stöt från de tillbakaglidande, visserligen försvagade, men dock alltjämt mäktiga vågorna.

III.

I det låga hörntornet fanns en af det spanska militärfängelsets celler. Ett ögoblick förmörkades det röda ljuset vid fönstergallret, och silhuetten af ett människohufvud visade sig. Någon såg ut öfver det mörka hafvet och försvann därpå. Ljuset återspeglades ånyo i vågorna.

Det var Chuan-Maria-Chose-Miguel-Diaz, en insurgent och fribytare. Under det senaste upproret hade han af spaniorerna blifvit tillfångatagen och dömd till döden, men därpå, Gud vet på grund af hvilken nyck hos en eller annan medlidsam själ, benådad. Man skänkte honom lifvet, d. v. s. man förde honom till denna ö och stoppade in honom i detta torn.

Äfven från kedjorna befriades han. De voro icke nödvändiga. Murarne voro af hård sten, för fönstret satt ett tjockt, rostigt galler, bakom fönstret låg hafvet.

Och nu bestod hans tillvaro i att från detta fönster skåda öfver mot den fjärran kusten och tänka på det förflutna . . .

Under den första tiden, då det var klart väder, då solen tycktes lysa genom det blå hafvet, och kom den aflägsna kusten att träda närmare, såg han timalts ditöfver . . .

Han såg konturerna på bergen, såg dalarne som lätta skuggor, såg sin hemorts byar framträda som mörka punkter . . . Han bemödade sig att gissa, hvilka vikar det kunde vara han såg, hvilka vägar. Det föreföll honom, som om såg han gestalter röra sig af och an på bergsstigarne, och bland dessa en, som varit honom kärast och dyrast . . . Han väntade, om det icke åter skulle börja glimma bland bergen af afskjutna skott, om icke från hemmets kust ett segel skulle nalkas med upprorets och frihetens flagga.

Han väntade därpå och började tåligt, försiktigt och envist att borra i stenen vid det rostiga gallret.

Men år gingo. Vid kusten var allt lugnt, dalarne lågo i blåaktigt dunkel, och på vågorna rörde sig blott de fredliga fiskarbåtarna . . .

Så småningom blef för honom det förflutna som en dröm. Sofvande låg den långa kusten där, och som en hägring långt i fjärran tycktes forna dagars gestalter hälsa honom . . .

Och då en militärkutter med långa mellanrum klöf vågorna fram till fortet, då visste han: det kommer nu en ny aflösning af fångvaktare och vakt.

Och åter förgingo år i denna liturgi. Chuan-Maria-Miguel-Chose-Diaz lugnade sig och började t. o. m. glömma sina drömmar. Det lif, som spaniorerna skänkt honom flöt lugnt och obemärkt fram . . . Äfven på den fjärran stranden, såg han

numera blott med dof likgiltighet, och det var nu längesen han borrade i fönstermurarne — hvad tjänade det väl till . . . ?

Endast då en stark östanvind blåste, och stearne på stranden af den lilla ön började röra på sig, då vaknade i hans själ en dunkel, smärtsam längtan. Det föreföll honom, som om han åter såge skuggor dyka upp, hvilka skriade högt och oroligt . . . Han visste, att det blott var hafvets röster, men han lyssnade dock i spänning . . . Och en tung oro bemäktigade sig honom.

Där fanns i cellen från hörn till hörn i diagonal riktning en fördjupning i stengolfvet: han hade trampat den med sina bara fötter under de nätter, då stormen rasade därute, och han gick af och an i sitt bås. Under sådana nätter började han åter borra förtvifladt i muren vid fönstergallret. Men på morgonen, då hafvet lugnat sig och liksom smekande lät sina vågor glida öfver öns klippor, då lugnade också han sig.

Han visste, att det icke blott var gallret, som här fasthöll honom — det var det nyckfulla, än brusande, än smekande hafvet, och så — — — den sömniga hvilan hos kusten.

Forts.

Generalmajor BADEN-POWELL.

Mafekings tappre försvarare, generalmajor Baden-Powell, eller som han i England populärt kallas "B. P.", har nyligen återvänt till fäderneslandet efter att under en längre tid ha innehaft det mödosamma och otacksamma uppdraget att vara chef för polistrupperna i Södra Oranjekolonien och Norra Kap. Generalen har naturligtvis vid sin hemkomst varit föremål för den lifligaste hyllning samt mottagit en mängd hedersbevisningar af olika slag.

EN GUSTAF WASA-STATY AF ZORN.

Amatörfoto.

Säkert skall det glädja alla vänner af *Anders Zorns* konst att höra, det den geniale artisen är i färd med att fullborda ett stort verk, och därtill ett verk, som i viss mening torde komma att få en nationell betydelse.

Det är ju bekant, hurusom »de gode dalamän» städse med särskild pietet och kärlek äro fästa vid sin hemtrakt, och Zorn är härutinnan intet undantag. Det konstverk, hvaraf vi här meddela en afbildning, är en modell »en miniature» till en Gustaf Wasa-staty, som är afsedd att utföras tre meter hög, och hvilket arbete konstnären skänker till *Dalarne*, där sedermera medel till gjutningen i brons skola insamlas. Det skall alltså bli en speciell Dalastaty af den store konungen-befriaren, hvilken här framställes förklädd, talande till Morakarlarne från Klockgropsbacken samt uppmanande dem att gripa till vapen mot det utländska herradömet och förtrycket.

Statyn är — såsom för öfrigt allt hvad Zorn skulpterar — gjord med både brio och säkerhet, och det är som sagdt ett synnerligen glädjande faktum, att konstnären tagit itu med ett större skulpturverk. Ty Zorn är — kanske i än högre grad än målare — skulptör af Guds nåde: han har detta speciella något i fingrarne, som gör, att blott han rör vid leran, får han fram något vackert och — formfulländadt.

Och det är med ett visst beklagande man sett, att konstnären på senare tid så litet ägnat sig åt mejselns konst, för hvilken han har så sällsynta förutsättningar.

Det är väl äfven att antaga, att den fräjdade konstnärens frikostiga gåfva till hembygden kommer att mottagas med entusiasm och att hvarje dalkarl med glädje skall ge sin skärf till resandet af förste Gustafs ungdomsbild i hjärtat af den trakt, därför hans stora befrielseverk utgick öfver hela Sveriges land.

T. v. 1.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI.

J. F. GRUNDSTRÖM.

P. DUSÉN.

VON ESSEN.

STÅLBERG.

FÖDELSEDAGAR. 80 år fyllde den 28 juli fabrikkören *J. F. Grundström* i Stockholm, hvilken, ännu verksam och rörlig, på sin födelsedag hylades af många vänner och bekanta.

50 år fyllde den 27 juli director musices vid Uppsala universitet *Ioar Eggert Hedenblad*, och var den populäre directorn — af hvilken vi i no 8 af vår första årgång i anledning af hans 25-års-jubileum som director bragte en utförlig biografi med porträtt — då, föremål för mycken hyllning från när och fjärran.

UTMÄRKELSE. Vår bekante forskningsresande, ingenjören *P. Dusén*, hvilken rest i Kamerun, Patagonien och Grönland, har antagit ett förmånligt anbud om plats vid Brasilianska riksmuseets botaniska afdelning och afreser nästa månad till Rio de Janeiro.

Vid den nyligen företagna högtidliga invigningen af Österåsens sanatorium representerades som bekant h. m. konungen af riksmarskalken *frh. von Essen*, hvilken i konungens namn öfverlämnade sanatoriet till dess styrelse med landshöfding Ryding spetsen.

EN TAPPER KRIGARE, som gjort sitt fädernesland all heder, är löjtnant *Stålbjerg*, som i Sydafrika kämpat på boernas sida, och som därvid blifvit ganska illa medfaren. Ett lifsfarligt skott har förlamat honom från högra skuldran till läret och på hans högra underarm synes ett djupt ärr, som han påstår vara efter en dumdmunkula. Vänstrå handens lillfinger har han förlorat. Naturligtvis är hr S. ingen engelskvän och hans omdömen om bitternas krigföring ej de blidaste. Han har äfven varit fånge hos engelsmännen och som sådan internerad på Ceylon.

DÖDSFALL. Den 28 juli afled i hufvudstaden tobaksfabrikkören *Johan Fredrik Thorlin* i en ålder af 80 och ett halft år. Den aflidne var en driftig affärsman, som närmast sörjes af barn och barnbarn.

I sitt hem å Druvafors afled efter någon tids sjuklighet fabriksidkaren och riddaren *Petter Andreas Åkerlund* 79 och ett halft år gammal. Å., som var kanske den främsta banbrytaren för Boråsindustrien, anlade 1870 Druvafors väfveri, hvaraf han snart blef ensam ägare, och som han dref upp till en högst betydande affär. Som arbetsdruvare var Å. ett mönster och var i de trefna arbetarehemmen kring Druvafors hjärtligt afhållen. Många släktingar och vänner sörja djupt den präktige maanens bortgång.

Förste maskinisten å ångaren *Skandia* *Gustaf Adolf Fagerberg*, afled d. 25 juli i hufvudstaden, 64 år aamall. F., som började sin bana som eldare, arbetade sig efter hand upp till förste maskinist å "Polhem", å hvilken nuvarande statsrådet *Palander* på sin tid var befälhafvare. Den aflidne ansågs som en af den svenska Ångbåtsflottans skickligaste maskinister.

Nyliden afled i en ålder af 59 år bryggaren *Hildor Georg Durling*. D., som var en sällsynt energisk och duglig man, var vid sin död innehafvare af Bayerska ölbrugggeriet i Mönsterås, hvilket han uppdrifvit till ett i sitt slag synnerligen framstående etablissemment. D. var synnerligen välvillig och god mot sina underlydande, hvilka fäme stäkt och många vänner stå sörjande vid båren.

F. belgiske vice konsu'n *Knut Östergren* i Stockholm afled den 26 juli i Södertälje, i en ålder af 66 år. Ö. var 1873—94 anställd som kontorschef hos firman *Cederlunds söner*, där han äfven med åtskilliga års mellanrum förut varit anställd. Han efterlämnar minnet af en god och hjälpsam person och en dugande affärsman.

Verkställande direktören i Bohusläns enskilda bank *P. Malmberg* afled den 20 juli å sin villa vid badorten *Gustafsberg* vid Uddevalla. Han var född 1836. Den aflidne var en verksam och mycket anlitad kommunalman samt åtnjöt stort anseende inom samhället. Han var mångårig ledamot af stadsfullmäktige och medlem af styrelsen för Uddevalla—Lelågens järnväg samt riddare af Vasaorden sedan 1889.

Vid den förskräckliga fartygsolyckan å Gäddviken omkom bl. a. vaktmästaren i tullverket *John Ekberg*, hvilken från och med 1885 varit i tullverkets tjinst. E. var född den 3 juni 1865, och känd som en duglig och påförlig man.

Arkitekten *Lars Johan Laurentz* afled den 20 juli å Djursholm, 50 år gammal. L. hade grundligt studerat sitt yrke, bl. a. i Paris, Wien och Italien. I slutet af 1830-talet bosatte han sig i Stockholm, där han uppgjort ritningar till en mängd hus, såsom de stora byggnaderna 3 och 5 Sturegatan, 12 Vasagatan, 4 Norrmalmstorg (Bångska huset), Trefaldighetskyrkan vid Majorstegen, Svenska liförsäkringsbolagets palats vid Norrmalmstorg, det stora nya affärspalatset vid Hamngatan, samma hofags nya sanatorium vid Hamra, huset nr 16 Barnhusgatan vid uppfarstvägen till Vasastaden m. fl. byggnader. Den synnerligen duglige mannen sörjes närmast af maka och barn.

F. THORLIN. †

P. A. ÅKERLUND. †

H. G. DURLING. †

KNUT ÖSTERGREN. †

G. A. FAGERBERG. †

P. MALMBERG. †

JOHN EKBERG. †

L. J. LAURENTZ. †

AMATÖRFOTOGRAFIER

till HVAR 8 DAGS 5:te tafflan ha strömmat in i en osedvanligt riklig mängd och komma att omedelbart underkastas granskning, hvares resultat snarast därefter skall meddelas.